

Kap Verde Nytt

medlemstidning för
Vänskapsföreningen

Amigos de Cabo Verde

Nummer 2/ 2022 Årgång 32

Fest och årsmöte den 29 oktober, den här gången i Göteborg.

Byn Fontainhas har utsetts till en av de byar som har världens bästa utsikt. Vägen dit ska nu rustas upp och även andra vägar har fått krav på förbättrad säkerhet.

Tidningen bemöter den kritik vi fått efter det förra numret av tidningen.

Flera lokala bibliotek har skapats av olika stadsdelsföreningar.

Kap Verde kvalificerade för handbolls-VM, möter Sverige i Göteborg.

En skola för flygpersonal har invigts på Sal

Åk på valsafari, Kap Verde har ett av Atlantens största bestånd av knölval.

Leontina, föreningens ordförande intervjuas i podden *De nyanlända*

Bemötande av läsarreaktion

Efter förra numret av KV-nytt fick vi en reaktion på artikeln "Historiskt besök på Mini Black", där vi ansågs ha publicerat bilder med alla Mini Black-barnen på ett otillbörligt sätt. Artikelns rubrik "Historiskt besök...", sades också i kombination med fotona av det blonda barnet på gästspel med sina föräldrar bland de "tacksamma" kapverdiska barnen i skoluniform, ge associationer till en förlegad kolonial bild.

Vi uppskattar reaktioner från våra läsare, vilket i det här fallet gav oss anledning att ta reda på vad som gäller för publicering av bilder i tidningen och på hemsidan.

Vad vi förstår är bilder en personuppgift som regleras av GDPR, och vi har inte kunnat hitta något som förbjuder publicering. Den avbildade personen eller i det här fallet dess målsman har dock rätt att kräva att publicering inte sker. I övrigt gäller att en intresseavvägning ska göras före en eventuell publicering. Kan bilden vara kränkande eller är publiceringen till mer skada än nytta?

För vår förening anser vi att risken för identifiering av de kapverdiska barnen i den tryckta tidningen är minimal och även på hemsidan mycket liten. Barnen i de bilder vi publicerar förekommer heller aldrig i något negativt sammanhang. När vi publicerar bilder av barnen har vi dessutom alltid fått bekräftat av Alcides att deras målsmän godkännt detta.

Bilderna utgör en väsentlig del av vårt stödarbete och förskolan skickar regelbundet bilder, ofta med avsikt att dessa ska göras tillgängliga för våra medlemmar.

Vi kan inte se annat än att nyttan av publicering är betydligt större än olägenheterna och att det, oavsett vilket, aldrig krävs tillstånd från målsman för publicering. Vi ser alltså inget hinder enligt GDPR att publicera bilder som Alcides skickar, så länge de inte är tagna i ett kränkande sammanhang.

Vi anser att det är befogat att uppmärksamma Miniblacks första besök på över 20 år av ett barn från utlandet och vår intention var givetvis inte att sprida en kolonial bild.

Vi ville visa att ACVs medlemmar och faddrar alltid är välkomna att hälsa på hos Mini Black för att själva se hur väl verksamheten fungerar. Att ett svenskt barn kom på besök och lekte ihop med Miniblacks-barnen var speciellt och oerhört glädjande för alla på förskolan, inte minst för barnen som fann varandra direkt. Att den svenska flickan, i det här fallet ljus och blond, sticker ut mot de inhemska barnen i uniform är självklart.

Att ögonblicket skulle vara historiskt är förskolans formulering. Ordet *historisk* är ju kraftigt missbrukat och borde kanske inte stå i en rubrik.

Vi tar förstås till oss kritiken, som blev en ögonöppnare för hur våra artiklar faktiskt kan tas emot och tolkas. För oss är det av största vikt att både kunna förmedla och behålla engagemanget för vår förening bland alla medlemmar och faddrar och vi fortsätter att oförtröttligt kämpa på med att förbättra oss för att kunna nå ut så bra vi någonsin kan.

Detta var vad vi ville förmedla

*Leontina Barreto, ordförande
Claes-Göran Ahrén, redaktör*

SAVE THE DATE
29 oktober 2022
kl 19:00 – 01:00

Årsfest GÖTEBORG
Noite Cabo-verdiana

DJ Humberto & Live-musik av PIRI-PIRI

Wartagården - Södra Sälöfjordsgatan 29

Föranmälan: 100 kr - vid dörren: 150 kr.
GRATIS för barn upp till 15 år - Studerande 50 kr.
Föranmälan sker på SWISH 1235820212
eller på plusgiro 92 12 38-2 (skriv namn, antal barn + "ACV fest")

- 17:00 ÅRSMÖTE** för föreningens medlemmar på plats och via Zoom. Anmälan görs via formulär på hemsidan för att få en länk till mötet. Mer detaljerad info kommer att mailas ut till medlemmarna inom kort.
- 19:00 FESTEN** börjar och pågår till 01:00

Stadsdelsföreningar skapar lokala bibliotek

Att uppmuntra läsning och ta barn från gatan är några av målen för de stadsdelsbibliotek som börjat anordnas, främst i Praia.

Biblioteken vill fylla barnens fritid med läsning och annan pedagogisk verksamhet. Tidningen *Expresso das Ilhas* har intervjuat ledare för olika stadsdelsföreningar, som har inrättat egna bibliotek för att hjälpa barn till en meningsfull fritid. I Praia finns numera i flera stadsdelar ett utrymme där barnen erbjuds en annorlunda fritid med möjlighet att njuta av kunskap och god läsning.

Föreningen *Fidjus de Kokeru* skapade sitt bibliotek, inte bara för att öka läslusten utan också för att hålla barnen borta från gatan. Föreningen, som är belägen i *Coqueiro*, en av de perifera stadsdelarna i staden Praia, kände ett behov av en plats som fungerade som stadsdelens bibliotek, särskilt för dess mest utsatta. *Rafael Ferreira* från föreningen berättade att barnen tidigare inte hade något att göra och att föreningen därför kände behov av en plats som kunde ta emot barn, som annars skulle tillbringa alltför mycket tid på gatan.

- I samhället har vi många utsatta barn. Så eftersom vi hade ett utrymme som skulle kunna fungera, byggde vi vårt bibliotek som nu tjänar samhället.

Jag tror att vi genom utbildning kan förändra ungdomars beteende och skapa bättre vanor, förklarar han.

Därefter började de samla böcker till biblioteket som idag blivit verklighet.

- Vi kontaktade Nationalbiblioteket som erbjöd oss en del böcker. Sedan började vi också få bokerbjudanden från olika personer. Då började vi jobba med barnen, för att uppmuntra dem att skapa ett läsintresse. Dessutom har vi visat filmer som har med utbildning att göra. Vi har också traditionella berättelser. Alldeles nyligen fick vi besök av författaren Adriana Reis från Portugal och även av Gil Moreira.

Biblioteket har i år lyckats att få bort barnen från gatan.

- Vi har många barn som är på gatorna, vars mammor är familjeöverhuvuden. Ofta är mödrarna ute och arbetar och barnen lämnas på gatan till sena timmar. Vi har skapat detta utrymme för att de inte skall vara utsatta på gatan.

- I biblioteket ägnar sig barnen åt att läsa, måla eller göra något annat utvecklande. Dessutom har vi lektioner i franska och engelska för dem. I lokalen deltar också äldre barn som kan boxning och danslektioner för alla åldrar.

Även andra föreningar har bibliotek för att betjäna sina stadsdelar med inriktning på de yngre. Några saknar trots höga ambitioner än så länge utrymme för detta medan ett bibliotek, som 2018 invigdes på initiativ av universitetsläraren Alexandrino Moreira och den brasilianska ambassaden. Biblioteket omfattade både karateklass och bibliotek men är just nu stängt.

Flygskola öppnas på Sal

På ön Sal har en flygskola invigts av premiärministern. Skolan ska utbilda kabinpersonal och flygunderhållstekniker för att tillgodose den efterfrågan som framkommit i en studie av Kap Verdes utbildningsbehov.

Skolan ligger i Espargos och är redan öppen för ansökningar. Den är certifierad av AAC, Kap Verdes luftfartsverk, och Portugals nationella civila luftfartsmyndighet.

I sitt tal gratulerade premiärministern initiativtagarna och betonade att skolan sammanfaller med Kap Verdes ambition att utveckla ön Sal till ett nav för flygtrafiken.

- Momenten med utbildning, kvalifikation och tränings är väldigt viktig. Vi vet att många ungdomar söker utbildning till flygvärdinna, kabinpersonal och till och med piloter. Att kunna erbjuda detta här i Kap Verde och i Sal skapar förutsättningar för att tillhandahålla kvalitetservice, vilket är en stor fördel, betonade regeringschefen.

Han avslutade med att önska projektet många framgångar och att det, förutom att erbjuda ungdomar och yrkesverksamma i Kap Verde också ska öppna marknader inom det portugisiska språkområdet.

- Vad vi kan se är detta i toppklass och jag hoppas det också kan ge en toppservice, avslutade han.

Kap Verde till VM i Göteborg

De afrikanska mästerskapen i handboll avgjordes i juli. Efter segrar mot Angola och Marocko fick man spela final mot det favorittippade Egypten, som tog hem titeln efter seger med 37-25.

Finalspelet innebar att Kap Verde kvalificerade sig till VM-slutspelet i januari, där de spelar i Scandinavium i Göteborg.

Laget kommer att spela den 12 januari mot Uruguay, 14 januari mot Sverige och 16 januari mot Brasilien, något att se fram emot!

De nyanlända

I podden *De nyanlända* intervjuas Amigos' ordförande Leontina Barreto om sin flytt till Sverige. Hon föddes på ön São Nicolau och var nio år gammal när hennes familj lämnade Kap Verde och flyttade till Göteborg.

I podden berättar hon om sin integration i Sverige och om den identitetskris hon fick efter att som vuxen besökt sitt gamla hemland. Podden finns tillgänglig på Spotify.

Sverigebekant på turistkonferens

Fotografen **Zé Pereira** har på inbjudan av turistministeriet deltagit i en konferens på ön Sal, arrangerad av bland annat World Tourism Forum on Tourism Investment in Africa. Han deltog med en utställning, som med 30 foton från alla Kap Verdes öar visade landets turistpotential genom att skildra dess kultur, landskap och biologiska mångfald och även folkets vardag,

- Så att våra sånger och vår charm ska få turisterna att återvända, skriver han på sin Facebooksida.

Omkring 200 deltagare, afrikanska turismministrar, investerare, internationella finansinstitut och andra turistintressenter deltog i evenemanget.

Zé Pereira föddes på ön São Vicente och har deltagit i ett flertal fotoutställningar, bland annat den som vår förening arrangerade på olika ställen i Sverige. Han har varit officiell fotograf i flera evenemang och författare till bl.a. boken *Aves Introduzidas, Migratórias e Endémicas de Cabo Verde* (Introducerade, migrerande och endemiska fåglar i Kap Verde).

Valsafari utanför Boa Vista

Kap Verde har en av Atlantens främsta kolonier av knölvalar. En unik koloni med 33 knölvalsungar har nyligen upptäckts utanför Boa Vistas vatten. En god nyhet både för Kap Verde och för världen, anser forskningen

I Boavista är det möjligt att observera valar på nära håll. Grupper av nordatlantiska knölvalar kommer till Kap Verde för att föda, vanligtvis på våren under mars till maj. Perioden kan variera beroende på vädret föregående vinter.

Man kan delta i en trettimmars båttur längs Boa Vistas kust. Under den angivna perioden är sannolikheten att se valarna mycket hög. Valobservationer i Kap Verde är frekventa och verkar gynna Boa Vista på grund av strömmarna som bär deras favoritmat krill (plankton). Under åren har valarnas antal ökat, ett tecken på att Boa Vista är en gynnsam miljö för dem. Valskådning hjälper till att öka medvetenheten bland besökare om skyddet av dessa fascinerande havsdjur.

Valarna är enorma men mycket fredliga djur. De närmar sig vanligtvis båtarna, helt enkelt fascinerade av bullret eller båtens storlek. Valar är också mycket smidiga och det är vanligt att se spektakulära hopp eller skott i svansen. Havet är vanligtvis ganska lugnt och läget nära kusten möjliggör en lugn och trevlig resa.

Ny väg till till Fontainhas

Byn Fontainhas på ön Santo Antão har i National Geographics spanska upplaga rankats som en av de tio byar i världen som har den bästa utsikten. Byn ligger på en klippavsats i Ribeira Grande och återfinns på listans andra plats bland byar belägna i länder som Frankrike, Turkiet, Italien, Schweiz och Grekland.

Nyligen presenterades ett projekt som syftar till att restaurera vägen till byn och det omgivande landskapet. Där deltog premiärminister Ulisses Correia e Silva som gjorde en utfästelse om projektets genomförande.

- Vi vill stärka upplevelsen av Fontainhas, och det är vår högsta prioritet att snarast påbörja projektet, som han ansåg vara mycket viktigt, inte bara för invånarna utan också för de turister som söker sig till den fantastiska byn.

Ribeira Grandes borgmästare Orlando Delgado framförde att det var med stor stolthet han bevittnade lanseringen av projektet. En upphandling av arbetena kommer att ske inom kort.

Upprustningen av vägen har länge krävts av byns invånare eftersom vägen, förutom att vara byggd under kolonialtiden, är både brant och farlig.

- Fontainhas är inte vilken plats som helst. Förutom det vackra landskapet runt byn, har byn också en rik kultur. Det projekt som presenteras här idag kommer att ge en ny dynamik till samhället.

Inforpress

Dåligt skick en fara på turistvägar

Föreningen för Santo Antãos turistguider har rapporterat att vissa av vägarna på öns turistkartor är i så dåligt skick att de utsätter turisterna för livsfara.

Föreningens varning kom efter ännu en olycka med turister på vägarna i Santo Antão, den här gången en turist på rutten Lagoa do Planalto Leste/Caibros, i det inre av Ribeira Grande.

Den vägen är i stort behov av reparation efter regnet som 2016, som lämnade den i dåligt skick. Det var tyvärr inte den första olyckan på denna rutt, menade en invånare i Caibros och underströk behovet av att förhindra sådana olyckor.

Föreningens ordförande Odair Gomes delar denna oro och pekar på behovet av att förbättra vägarna i Santo Antão när det nu finns tecken på återhämtning av turismen på ön.

- Alla vägar är inte i dåligt skick, men vi måste förbättra de som utgör fara för turister, noterade han och varnade också för situationen för Monte Trigo/Tarrafal-vägen där dödsolyckor med turister inträffat.

Inforpress

Hyllningsfest i Praia

Delar av styrelsen kommer att delta i Black Panthers 42-årsfest den 18 november i Praia.

Då vill vi, som vi gjort tidigare år, lämna över en gåvocheck, helst på 42 000 escudor (ca 4 200 kr). Allt överskott från festen går till detta, men det räcker förmodligen inte.

Under festen kommer vi att samla in ytterligare pengar. Är du inte med där, kan du ändå bidra, gärna med swish till **123 582 02 12** eller med QR-koden ovan.

Vänskapsföreningen

Amigos de Cabo Verde

www.caboverde.se

<https://www.facebook.com/groups/AmigosdeCaboVerde/>

Ordförande:

Leontina Barreto, Broddgatan 3
169 69 Solna, tel 070-260 87 57

Redaktör, kassör:

Claes-Göran Ahrén, tel 070-321 09 20

Övrig styrelse:

Sylvia Hermansson, fadderprojekt
Luis Santos, projektfond
Alicia Borges-Månsson
Maria Santos Vogt
Birgitta Quick

Medlemsavgift:

200:- kr, familj 300:-

Plusgiro:

92 12 38-2

Swish:

123 582 02 12
(QR-koden bredvid)

Konto för fasta överföringar:

Clearing 9960, konto 3409212382

Ugnsbakad fisk och pumpa med prosciutto

Ett nytt recept från kapverdiske kocken
Chef Lamine Medina

Ingredienser

Hel lax eller röding,	1 lök
ca 1 kg	1 tomat
100 gr prosciutto	2 vitlöksklyftor
1 kg mogen pumpa	1 persiljekvist
Olivolja extra virgin	Salt och citron

Tillagning

Rensa fisken, ta bort fjäll och innanmäte, skär 3 snitt på skinnet och smaka av med salt och citron.

Lägg sedan skivor av prosciutto i snitten. Gör en bädd av tomat, lök, vitlök och persilja och strö över olivolja.

Lägg fisken ovanpå bädden och grädda i 180 grader i 10 minuter.

Stek pumpaköttet med en klick olivolja tills den karamelliserats. Lägg i fiskfatet och ugnsbaka i ytterligare 15 min. Avsluta med en klick olivolja och servera.

Smaklig måltid!

Översatt från portugisiska av Luís Santos

